

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 451/2022
24.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Миролјуба Томић, Радмиле Драгичевић Дичић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела принуда из члана 135. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ђока Цебаловића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Врбасу К 404/21 од 09.12.2021. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 42/22 од 07.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 24.05.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ђока Цебаловића, те **СЕ ПРЕИНАЧУЈЕ**, правноснажна пресуда Вишег суда у Сомбору Кж1 42/22 од 07.03.2022. године, само у делу одлуке о казни, тако што Врховни касациони суд окривљеног АА, због кривичног дела принуда из члана 135. став 1. Кривичног законика, за које је оглашен кривим другостепеном пресудом, **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од пет месеци, док се захтев браниоца окривљеног у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ**.

У непреиначеном делу правноснажна пресуда Вишег суда у Сомбору Кж1 42/22 од 07.03.2022. године, **остаје неизмењена**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу К 404/21 од 09.12.2021. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела принуда из члана 135. став 1. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од 5 месеци и кривичног дела угрожавања сигурности из члана 138. став 1. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од 3 месеца, те је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 7 месеци у коју му је урачунато време проведено у притвору од 09.05.2021. године до 01.11.2021. године, као и време трајања мере забрана напуштања стана од 01.11.2021. године до 09.12.2021. године. Одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Сомбору Кж1 42/22 од 07.03.2022. године, делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Врбасу К 404/21

од 09.12.2021. године, преиначена, у погледу правне квалификације кривичног дела и одлуке о кривичној санкцији, тако што је Виши суд у Сомбору радње описане у изреци првостепене пресуде квалификовао као кривично дело принуда из члана 135. став 1. КЗ и окривљеног осудио на казну затвора у трајању од 7 месеци у коју му је урачунато време проведено у притвору од 09.05.2021. године до 01.11.2021. године, као и време проведено на мери забрана напуштања стана од 01.11.2021. године до 09.12.2021. године, док је у преосталом делу жалба браниоца окривљеног АА одбијена као неоснована и првостепена пресуда потврђена.

Против напред наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Ђоко Цебаловић, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП и члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање Вишем суду у Сомбору или исте преиначи и окривљеног АА ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА истиче да је правноснажном пресудом Вишег суда у Сомбору Кж1 42/22 од 07.03.2022. године, повређен закон на штету окривљеног, с обзиром да је другостепени суд, преиначењем пресуде Основног суда у Врбасу К 404/21 од 09.12.2021. године и то у делу одлуке о казни и осудом окривљеног АА на казну затвора у трајању од седам месеци, због извршења кривичног дела принуда из члана 135. КЗ, прекорачио забрану преиначења побијане пресуде на горе. Ово са разлога, јер се другостепени суд морао приликом пресуђења водити чињеницом да је у конкретном случају жалба изјављена само у корист окривљеног (жалба браниоца) и тиме повредио забрану преиначења на штету окривљеног прописану одредбом члана 453. ЗКП.

Одредбом члана 453. ЗКП, прописано је да, ако је изјављена жалба само у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Имајући у виду да је окривљени АА првостепеном пресудом Основног суда у Врбасу К 404/21 од 09.12.2021. године, оглашен кривим због два кривична дела и да му је због кривичног дела принуда из члана 135. став 1. КЗ претходно утврђена казна затвора у трајању од пет месеци, те да је против наведене пресуде жалбу изјавио само бранилац окривљеног, то другостепени суд, по оцени овог суда, није био овлашћен да поступајући само по жалби браниоца, односно по жалби која је изјављена само у корист окривљеног, измени одлуку о казни на штету окривљеног и истог за кривично дело принуда из члана 135. став 1. КЗ осуди на казну затвора у трајању од 7 месеци.

Одредбом члана 451. став 1. ЗКП, прописано је да другостепени суд испитује пресуду у оквиру основа, дела и правца побијања. Дакле, другостепени суд побијану пресуду испитује само у границама које су дате у жалби: по законским основима које је жалилац означио, у делу - деловима пресуде на које је указано жалбом, а што се тиче правца побијања пресуде, значи да другостепени суд исти испитује у складу са израженим интересом жалиоца који је у корист или на штету окривљеног.

Имајући у виду све напред наведено, Виши суд у Сомбору је својом пресудом Кж1 42/22 од 07.03.2022. године, повредио начело забране преиначења прописане одредбом члана 453. и тиме учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, с обзиром на то да се пресуда другостепеног суда не сме изменити на штету окривљеног у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције, уколико је жалба изјављена само у корист окривљеног, а што се у конкретном случају и десило.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је, усвајајући као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, с обзиром на то да је побијаном пресудом Вишег суда у Сомбору Кж1 42/22 од 07.03.2022. године учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, у вези члана 453. ЗКП, ове повреде отклонио и побијану одлуку преиначио као у изреци пресуде, налазећи да је овако одмерена казна адекватна утврђеним олакшавајућим и отежавајућим околностима у редовном кривичном поступку, те да је нужна и истовремено довољна да се њоме оствари сврха кажњавања прописана одредбом члана 42. КЗ, чиме ће се у потпуности остварити сврха изрицања кривичних санкција како у односу на самог окривљеног, тако и на плану генералне превенције.

Поред изнетог, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости нумерише и повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и наводи да из изреке првостепене пресуде произилази да се у радњама окривљеног стичу елементи кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 1. КЗ и кривичног дела уништење и оштећење туђе ствари из члана 212. став 1. КЗ. Међутим, бранилац окривљеног истакнуту повреду закона не образлаже, односно не наводи разлоге због чега сматра да се у радњама окривљеног стичу елементи кривичних дела из члана 122. и 212. КЗ.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење.

При томе, обавеза навођења разлога за подношење захтева због повреде закона подразумева не само формално означавање о којој повреди закона се ради, већ и указивање на то у чему се она конкретно састоји.

С обзиром на то да се у образложењу захтева браниоца окривљеног АА не наводи у чему се састоји истакнута повреда закона, а како Врховни касациони суд правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу испитује само у оквиру разлога, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости у смислу члана 489. став 1. ЗКП и није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује, то је оцењено да захтев браниоца окривљеног АА у овом делу, нема законом прописан садржај, у смислу члана 484. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 492. став 1. тачка 2) и члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија,
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић